

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 301/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť O. P., zastúpenej advokátkou JUDr. Margitou Kováčovou, Advokátska kancelária, Žilinská 20, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 108/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2014 doručená sťažnosť O. P., (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 108/08.

Zo sťažnosti vyplýva, že návrhom podaným okresnému súdu 7. mája 2008 sa sťažovateľka v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 108/08 domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po právoplatnom rozvode manželstva. Podľa sťažovateľky okresný súd aj napriek ňou podanej sťažnosti na prietahy v konaní adresovanej predsedníčke okresného súdu konal v jej veci s neodôvodnenými prietahmi, v dôsledku čoho sa predlžoval stav jej právnej neistoty a oddaľovalo sa právoplatné skončenie konania.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Žalobný návrh vo veci vyporiadania BSM, ktorý som predložila súdu na rozhodnutie, nebol žiadnym zložitým prípadom, išlo o bežný súdny spor. Súd bol oboznámený aj so skutočnosťou, že mi bolo súdom zverené mal. dieťa do osobnej starostlivosti, že som bola žalovaným týraná psychicky a neskôr aj fyzicky, musela som sa s mal. dieťaťom odsťahovať dňa 01.07.2008 zo spoločného bytu do podnájmu. Verila som, že súd bude rýchlejšie a účinnejšie v predmetnej veci rozhodovať, avšak mýlila som sa. Súd v tak bežnej veci akou je vyporiadanie BSM, rozhodoval bez jedného mesiaca 6 rokov. Sudca a súd nepostupoval v spore tak, aby bola ochrana mojich práv a odstránenie právnej neistoty rýchle a účinné odstránené. Súd bol niekoľkokrát odročený z dôvodov, ktoré mi boli oznámené až po príchode na súd v deň na ktorý súd vytyčil pojednávania. Po právnej stránke vyporiadanie BSM je bežnou právnou záležitosťou, ktorá nie je právne zložitá a z uvedeného dôvodu som presvedčená, že súd a sudca nekonal v súlade s ust. § 6 O.s.p. a § 100 ods. 1 O.s.p. Okresný súd Bratislava II. bol v rámci dlhších časových období medzi jednotlivými úkonmi, nečinný. Aby sa v konaní dosiahol vôbec posun, aby sa čo najskôr ukončil stav právnej neistoty v ktorej som dlhodobo žila a kvôli jeho rýchlemu odstráneniu som sa obrátila na súd, aby súd rozhodol, bola som nútená, dvakrát podať sťažnosť pre prietahy v konaní, ktoré som adresovala predsedníčke súdu.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 108/08 bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby jej priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 €, aby jej priznal úhradu trov konania, ktoré jej vznikli v konaní pred okresným súdom, v sume 5 371,75 €, a tiež úhradu trov, ktoré jej vznikli v konaní pred ústavným súdom, v sume 488,24 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 108/08.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, v konaní pred ktorým vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Podľa informácie poskytnutej samotnou sťažovateľkou, ktorá v sťažnosti uviedla – „Dňa 24. 04. 2014 po sťažnosti, adresovanej predsedníčke súdu, bol mne a mojej právnej zástupkyňi, doručený Rozsudok za dňa 08.01.2014 č. k. 8 C/108/2008.“, ako aj podľa zistenia ústavného súdu, okresný súd vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 108/08 vyhlásil vo veci rozsudok na pojednávaní konanom 8. januára 2014, na ktorom bola osobne prítomná právna zástupkyňa sťažovateľky. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka už od 8. januára 2014 musela mať vedomosť o tom, že úloha okresného súdu pri odstraňovaní jej právnej neistoty už bola ukončená.

Sťažnosť na postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 108/08 bola ústavnému súdu doručená 9. mája 2014 (na poštovú prepravu podaná 6. mája 2014), t. j. bola ústavnému súdu doručená po tom, ako okresný súd už vo veci vyhlásil rozsudok. Takže v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd nemohol ovplyvniť plynulosť priebehu konania, a teda ani porušiť označené právo sťažovateľky, pretože vyhlásením

rozsudku vo veci samej okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky v konaní pred súdom prvého stupňa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti, ktorými sa sťažovateľka domáhala ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2014